Ч. 161 Пятниця 21 Липня (2 Серпня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Москвофіли і їх політика.

(Дальше).

Суть люди, котрі не люблять розмавляти довго о поважних річах, особливо же тогди, коли при тім треба трохи мислити і коли така розмова може в дечім і їх самих хоч би лиш посередно дотикає. Такі люди готові нам сказати: От, не має що писати та вічно торочить про москвофільство. — Ми знаємо дуже добре, що сей темат не подобає ся ані многим з т. зв. нинїшних народовців, бо показує всю їх нездарність, все їх убожество духа і повний брак розуму полїтичного, анї тим більше самим москвофілам, о котрих преці шкіру тут розходить ся. Москвофіли готові сказати, що найменше звістною приповідкою: „Плете, як би его хтось „наймив“ — они преці все судять після себе і свого сьвітогляду. Для нас однакож має сей предмет свою особливу вагу і цікавість — а думаємо що так само повинен мати і для кождого Русина — не з якоїсь партийно-політичної пристрасти, але із становища висшого, загального, із становища житя народного взагалї і проявів, що так скажемо, душі народної. Із сего становища дивимось ми на москвофільство і длятого ширше тут о нїм говоримо. Єсть то темат однаково цікавий і важний як для історика, етнольоґа і психольоґа, так і для фахового полїтика. Але коли історик, етно- і психольоґ можуть, як зовсїм природно, оправдувати москвофільство, яко прояв виїмковий, хоробливий, то полїтик мусить трактувати его безвзглядно яко прояв шкідливий правильному розвоєви і інтересам народу, серед котрого він виступає. З першого становища могли би й ми оправдувати москвофільство, але друге становище наказує нам трактувати его безвзглядно.

Попереду поставили ми дефініцию: Галицкі москвофіли суть то люди руского походженя, котрі, ставшись Поляками, вернули були, спонукані до того случайними обставинами, на короткий час до до Русинів, а відтак, почувшись тут не своїми і не могучи вернути назад до Поляків, пристали з конечности і вигоди до Москалїв, до народу московского, росийского. Але ми притім і зараз застерегли ся що ся дефініция не зовсїм ще характеризує москвофілів; она лиш показує, що москвофіли суть після свого походженя потрійними ренеґатами, або перекинчиками. До сего мусимо тут додати, що в теперішних москвофілах треба розріжняти дві лінії: старшу і молодшу. Обі ті лінії разом становлять цїлу ту фаланґу, котру називаємо іменем москвофілів. Повисша дефініция відносить ся головно до старшої лінії, котрої початок датує ся від 1848 р., а котрої розвій сягає більше менше до року 1866. Початок другої, молодшої лінії можна віднести більше менше до 1866 р. О сїй молодшій лінії поговоримо пізнїйше, а тепер вернїм до дальшої історії розвою москвофільства, котру тут ще більше мусимо лиш шкіцувати, длятого, що то вже часи новійші і досить загально знані, а відтак і длятого що не все ще можна порушити без зробленя прикрости тим, котрі нїчому не виноваті.

Конець пятьдесяти років і перша половина шісдесятих зазначились для Австриї сумними подіями. У війні з Італією в 1859 р. стратила Австрия дві такі провінциї як Венеция і Льомбардия. Шлесвіґско-гольштиньска війна в 1864 р. не лиш не принесла Австриї ніякого хісна, але ще й набавили єї війни з Прусами, котра в 1866 р. закінчила ся Кеніґґрецом. Для короткозорих полїтиків і для людий, що брали свої інформациї з ґазет і тілько лиш знали о ході тогочасної полїтики, що научили ся із тих ґазет, могло здавати ся і дійстно здавало ся, що для Австриї надійшов вже конець, тим більше, що Угорщина домагала ся чим раз голоснїйше своєї независимости, а в 1866 р. показались навіть прояви якогось спільного діланя з Прусаками, і що славяньске питанє в Австриї виступало також чим раз сьмілїйше. До того-ж треба й то додати, що де кому у нас здавало ся тогди, що відносини межи Австриєю а Росиєю наслїдком кримскої війни, а відтак ще й задля польскої ворохобні в 1863 р. стали так напружені, що Росия чекає лиш догідної хвилї, щоби в спадщинї по Австриї забрати Галичину. Серед таких обставин довершались в Австриї важні зміни.

По війні з Італією настали в Австриї конституцийні часи. Конституция з 1861 р. покликала й Русинів до нового житя, але застала їх неприготовленими так само як і сорок осьмий рік. В самім народі і для народу неробило ся майже нїчого, бо руска інтеліґенция бавила ся у висшу полїтику, а аристократия під проводом тайних москвофілів кувала для себе книжний язик. То, що робило ся, робило ся більше для моди як для потреби, робило ся для того, бо так робили другі. Заводили Поляки для себе ґвардиї, заводили й Русини для себе; мали Чехи „Матицю“, чому-ж би й Русинам не мати. Коли Трещаковский клав вічно Русинам в голову, що треба заложити „Народний Дім“ то нїхто не знав і не міг придумати, до чого би мав той „Народний Дім“ служити — був проект щоби „Народ. Дім“ побудувати на

МАЛА СУСІДКА.

(З нїмецкого. — Л. Рота).

(Конець).

Першою его річию було піти до Тіллї. Не застав єї дома і се его знеохотило. Поволи проходжував ся по своїй комнатї, не відриваючи очий від дому професора.

На дворі вже смеркало. Дорота, стара служниця его небіжки матери, принесла лямпу і поставила єї на столї.

На сходах почув ся легкий, але дивно скорий хід, хтось коротко але скоро запукав до дверий і заки він ще вспів закликати „Прошу!“ стояла перед ним Тіллї.

Коротко, уриваними словами, задихана, на смерть залякана стала говорити. Він видивив ся на неї, повів механїчно рукою по чолї.

— Ратуй-же его, Петре! — крикнула з розпукою.

— Кого, дитинко, кого? — спитав, хоч она вже кілька разів сказала ему назвище.

— Та Антона; чи ти вже нїчого не чуєш? Я его люблю, від коли памятаю — плакала, тягнучи его за руку, коли він все ще не думав іти.

Механїчно вхопив Петра за капелюх і прибираючи мимохіть скорий хід лїкаря, зійшов з нею по сходах на долину.

При стріляню до цїли стало ся нещастє. Куля заблукалась і поцїлила асесора Антона Бренкена; непритомного занесли его до мешканя.

Перед мешканєм Бренкена поглянув молодий лїкар питаючим поглядом на Тіллї.

— Я зажду на дворі — сказала тихо.

З замкненими очима лежав ранений на своїм ліжку. Петро оглянув рану; она була хоч небезпечна, то однако не смертельна. Чому его рука стала так дивно тяжка і незручна, коли він завязував рану. І чому его очи якось зловіщо сьвітили на вид блїдого гарного лиця свого колишного товариша шкільного?

Він велїв повідомити Тіллї о станї Антона. Сам не мав сили до того. Громадка цікавих, що в першій хвили зібрала ся в мешканю асесора, поволи розійшла ся; він лишив ся сам з недужим.

„Я его люблю, від коли памятаю“, звенїло ему завдно в ухах. Блискавкою перебігло перед ним цїле его житє. Як він безупинно від рана до ночи трудив ся, щоби лише єї дістати, а тепер, коли вже був близький цїли?

Страшний біль, щось немов милосердє над самим собою почув він в тій хвили і закрив лице обома руками. Поволи опали они від его горячих уст. Єго очи уперто вдивили ся в лице недужого і чим довше вдивляв ся в него, тим більше щезав мягкий настрій. Якийсь тайний гнїв на приятеля, що без труду добув єї серце, котрого щедро вивінувала доля під кождим оглядом, почав в нїм будитись і то чувство кріпшало аж до ненависти. Дика, непогамована лють заволоділа ним цїлим. Ах, коли-б він умер! Тіллї переболїла-б, а відтак могла-б ще належати до него. На гадку о тім аж повеселїйшав. Але як ярка супротивність відбив ся о его уха легкий віддих хорого і его наповнила страхом повертаюча рожева краска Антонового лиця.

Наглим рухом зірвав ся Петро, его очи горіли. Нї, нї, Антін не сьміє жити! А єсли-б він посунув трохи перевязку рани, лиш так, щоби она знов отворила ся? Хто, хто хотїв би, чи міг би ему щось такого доказати?

В тій хвили опустила Петра вся благородність, всї его гадки, всьо чутє підпорядкували ся его самолюбности. Мимохіть скрутив лямпу; річ, котру хотїв зробити, не могла знести сьвітла. Він витягнув руку....

Як то часто люди, коли спочивають в ліжках і покуса від них далеко, молять ся: „Не введи нас во іскушениє“; але скоро тота покуса наблизить ся до них в різних невзгодинах житя, тодї они не уміють найти тих слів молитви. І Петро їх не найшов.

Єго рука дрожала як в пропасници, коли лежала на легко бючім ся серци раненого. Треба було лише малого, незначного порушеня перевязки, щоби его увільнити від суперника. Але хоч всьо то мусїло зробити ся дуже осторожно, то однако він відвернув голову. Немов би глядаючи якої певної опори, блукали его

склепи, котрі би можна віднаймати за добрі гроші. Коли засновувано школи, то роблено се більше длятого, що то була заслуга перед правительством. А відтак і на що було щось зробити, коли Високе ц. к. Правительство мало все за Русинів зробити, а коли не зробило, то его вина в тім. Минув отже десяток лїт для Русинів майже зовсїм безхосенно, а конституция заскочила Русинів зовсім не приготовлених. Мимо того видвигнула она їх знову в гору, а рівночасно і народно-руска ідея хоч прибита і приголомшена з одної сторони польскою опозициєю, з другої сторони шкідливою роботою тайних москвофілів, а з третої сторони байдужностию тодїшного правительства, котре еї нерозуміло, віджила на ново, особливо під впливом сьвіжого вітру, який повіяв був з України. Российске правительство, хоч абсолютне, не противилось ще тогди безвзглядно розвоєви українського письменства, хоч цензура российска, як понятно, мусїла бути строга. По приміру российского правительства і галицкі москвофіли не виступали доси з такою завзятостию против розвою народної лїтератури, як виступають тепер, а політики „Слова" заснованого в 1861 р., що їздили часто до Росиї, не знаємо, чи по „пособія", чи по інформациї, завозили навіть звідтам українські книжки.

Коротко сказавши, Русини в перших початках шісдесяти років пішли були знову в гору: старші, „політики", дійшли були знов до значіня, бо їх потребували нїмецкі централїсти, молодші, „лїтерати", під впливом українського письменства стали поволи двигати руско-народну ідею, розпочинаючи природно від народної мови. Вслїд за тим розпочала ся борба межи „молодими" і „старими", межи прихильниками споневіряної народної мови і творцями „книжного язика". Стали виходити часописи як „Вечерницї", „Мета" і „Правда" і др. Молоді приняли правопись фонетичну яко поступову, старі спротивились тому, бо їм, як тогди говорено, жаль було твердого знака в письмі. Зробились отже дві партиї, котрих і прозивано „мягкими" і твердими".

Не будемо тут дальше розводитись о сїй правописній і лїтературній борбі, бо она досить загально звістна. Старі або „тверді", серед котрих вже на добре верховодили москвофіли, перепудились тої борби, бо она підривала їх авторитет лїтературний і підкопувала тим їх істнованє. Ще більше налякали ся того сьвідомі москвофіли, бо новий рух міг був знищити їх вплив в краю а тим самим і відобрати їм їх значінє для Росиї та позбавити їх хоч нужденного але все-таки якогось зарібку. Як би тодїшні москвофіли були дійстно політичною народною партиєю а лиш прихильною Росиї, значить ся, як би їх москвофільство виходило було з народного інтересу, то не було нїчого лекшого, як тогди дуже прислужитись і свому народови і зробити велику прислугу Росиї. Треба лиш було стояти на народнім ґрунтї, піддержувати руский рух лїтературний на Українї також і в Галичинї, зробити Галичину під взглядом лїтературним зависимою і так в зовсїм природний спосіб пересунути вагу руского питаня з Галичини на Україну і до Росиї. Але галицкі москвофіли, як звичайно всї ренеґати, хотїли бути ще ревнїйшими, чи безвзгляднїйшими або може, скажім навіть, ще лютійшими, як самі Москалї, а не чуючи в собі нїякого почутя народного взяли ся із всеї сили убивати новий рух народний серед Русинів, хоч ледви чи їх вже тогди российске правительство до того завзивало. Ми бодай на основі того, що з тих часів знаємо, маємо то переконанє, що не завзивало.

Тимчасом „старі" політикували дальше а весь провід політичний концентрував ся як і давнїйше в сьв. Юрі, задля чого Поляки тодїшну руску партию політичну прозивали „сьвятоюрцями". Партия ся в ширшім своїм складі була мішаниною всїляких елементів, але розуміє ся верховодили в нїй скриті а сьвідомі москвофіли, они були що так скажемо дорадниками політичними. Цїла їх політика в краю, в соймі, спочивала в опозициї против Поляків. Опозиция була цїлою мудростию тих політиків; поза нею не бачили они більше нїчого. Опозиция та вела ся головно в імени руского селяньства і в его обороні але ті що еї вели зовсїм не зважали на то, чи она приносить дійстно якийсь хосен рускому селяньству, чи они дійстно его боронять чи нї. Одні з тих політиків покладали всю надію на нїмецких централїстів, другим, сьвідомим москвофілам, було про все те байдуже. Для них була лиш опозиция дуже добрим способом, щоби удержатись при значіню для централїстичного правительства, а тим самим і при впливі на руску суспільність в Галичинї, а відтак, щоби знов з другої сторони величати ся перед Росиєю своїм ревним поборюванем польского „мятежника" навіть в конституцийній Австриї. Росия на їх думку чей повинна була знати ся на вдячности і не поскупити хоч яких таких пособій, або в случаю потреби наданя якої поплатної посади у себе. Що тодїшні москвофіли виступали з такою завзятостию против Поляків, поясняє нам їх ренеґатство — они, ще самі недавні Поляки були найбільшими противниками Поляків, а кождого щирого Русина, дбалого о дійстне добро свого народу і длятого в політицї зі взглядів тактичних більше уступчивого, називали они вже тогди зрадником народу, хоч на дїлї лиш они були зрадниками. Такої нечести зазнавав від них н. пр. митрополит Литвинович, котрий, як то видко із его розпорядженя до духовеньства, виданого в справі уживаня народної мови, був не лиш щирим Русином народовцем, але й розумів дуже добре значінє і вагу рускої справи, та знав ся вже видко, як то кажуть, на фарбованих лисах.

Надійшов остаточно 1866 р. і закінчив ся Кеніґґрецом. Дотеперішнє політикованє не приносило анї Русинам анї москвофілам нїякого хісна. Значінє і вплив Поляків в краю і державі ставали чим раз більші, а руска мішана партия політична починала сходити з поля, переставала уважати ся за чинник політичний. До того ще й Русини-народовцї, особливо молодші, підкопували чим раз більше значінє і впливи москвофілів в краю. Москвофіли не маючи нїчого до страченя, а богато, бодай в їх надії до зисканя, рішились тепер на остаточний крок: заявились за одно з российским народом, з тайних і скритих москвофілів стали явними і отвертими москвофілами. Аж тепер знайшли они рай для себе, котрий обіцювали й Русинам, котрим після їх переконаня не треба було вже нїчого робити, бо вже все мають готове: і книжний язик і лїтературу і велику державу — від Карпат аж по Камчатку. А свобода політична?... І та ось-ось вже буде: прийде Росия, лиш що еї не видко, забере Галичину, всїх Поляків вижене на Сибір, а Русинів, нї не Русинів, а „православних русских" поробить панами в краю. І водворить ся мир і благоденствіє на галицко-рускій земли: не буде нї Австриї, нї Польщі, нї ненавистної України, лиш „адін народ" від Карпат по Камчатку, бо галицкий Русин в „адін час" научить ся по „велїко-русски".

Се був ідеал тодїшного проводиря і видимого голови невидимих доси москвофілів, редактора „Слова" Богдана А. Дідицкого, котрий давнїйше називав ся по польски, Дзєдзіцкі, а котрому тепер видко засвітало в голові „двойное сьвітло". Се була квінтесенция дотеперішної москвофільской політики.

(Дальше буде).

Перегляд політичний.

Fremdenblatt заперечує рішучо вість появившу ся недавно в ґазетах о маючім наступити виїздї Є. Вел. Цісаря до Анґлії в гостину до анґлїйскої королевої. В анґлїйских кругах двірских і офіцияльних не знають о тім нїчого.

Budap. Corr. доносить, що мінїстер справ внутрішних іменував для шести комітатів перших державних урядників для веденя метрик.

очи довкола по комнатї, аж вкінци зупинили ся на чімсь яснім, сьвітячім, що продирало ся крізь вікна до хати.

Петро пізнав, що то було. То була тота сама звізда, що, коли він ще був дитиною, сьвітила просто на его ліжочко в тім часї, як він відмавляв свою вечірну молитву, а мати побожно складала его малї ручки. Єму пригадала ся нараз давна дитиняча пісня, мимохіть став він еї повтаряти і перед его очима з'явив ся образ матери, як она, сидячи на его ліжочку, пригадувала ему, що він за цїлий день зробив та побожно напоминала нїколи не гнївати ангела, що кождому чоловікови доданий і записує в своїй книжцї всьо, що чоловік злого зробив. По такій науцї мати цїлувала его в чоло і укладала до сну.

Петро вхопив назад свою руку і упав на колїна коло ліжка приятеля. Коли-б ясна звізда була післала до него свое сьвітло одну секунду пізнїйше, то ангел був би вже записав его вину, котру був би мусїв відтак як невидимий тягар всюди з собою носити і котра була би его вкінци загнала до гробу.

Страшенне зворушенє, що грозило ему вже помраченем ума, уступило, він не знав, як довго перебув на колїнах коло постели недужого.

Довкола него панувала глубока тишина а й в нїм всьо утихомирило ся, се була одна з тих великих хвиль, в котрих чоловік чує присутність доброго ангела, що вирвав душу з обіймів лихого.

Коли Петро підвів голову, здавалось ему, немов би довкола него заяснїло ясне сьвітло; він тихо нахилив ся до приятеля, але тепер вже не бачив в нім суперника, а недужого, що потрібує его помочи. І коли він так сидїв при хорім та его пильно доглядав, став знов роздумувати над своїм житем але сим разом вже инакше, як перед годиною.

Так, правда, він працював, безупинно, без відпочивку; але чи его праця була дійстно така, що заслугувала би на велику нагороду? Чи при тій роботї не присьвічувала ему лиш гадка на зиск, на власну користь, при помочи котрих хотїв сотворити собі власне щастє? Єго славили загально яко спосібного лїкаря, він міг повеличати ся великими успіхами, але якже рідко гадав він над тим, що в чоловіцї єсть і душа, котра часто більше болїє як тїло та що треба лише одного сердечного его слова, щоби і їй влити каплю бальсаму, як рідко терпів він з своїми недужими, як рідко відчував їх біль.

Ще нїколи не видавало ся для него лїкарске званє таке величне і красне як власне тепер, в годинї поправи і жалю, в котрій прийшов заразом до пересьвідченя, що не служив ему так як належало і сильно собі постановив, від тепер посьвятити ему цїлу свою силу.

Хорий отворив очи.

— Звідки ти взяв ся коло мене, Петре? — спитав зачудований.

— Тїллї мене візвала — відповів лїкар і велів приятелеви мовчати, а коли побачив, що він хоче ще о щось питати, замітив тихо:

— Завтра приведу до тебе Тїллї.

Він бачив, як по блїдім лици Антона перебіг щасливий усьміх, що відтак і в снї не сходив з его губ.

На другий день пішов Петро до Тїллї.

В его чертах було щось торжественного, благородного і коли він проводив еї до приятеля здавало ся ему, що она якась цїлком инша, як була перше; все ще була она для него якимсь незвичайним еством, але він міг на неї дивити ся не думаючи о тім, що она мала до него належити.

Петро вернув до свого місця замешканя. Єго недужі побачили на перший погляд, що він змінив ся; вправдї не говорив більше як перед тим, але в его мові і в его очах було щось такого, що добродійно на них впливало.

Ще ревнїйше як перше посьвятив ся своему званю і віддав ся ему цїлковито. Засіяв неодно здорове зерно, неодну зболїлу душу потїшив і поміг неодному нещастному вийти на праву дорогу.

Кождого вечера глядів на небо і нїмою молитвою дякував провидїню за спасенє своеї душі.

А нїхто навіть не причував, кілько він завдячував однїй з безчисленних зірок.

Межи іменованими єсть двох судиїв, кількох бурмістрів, писарів, лікарів, урядників громадских, учителїв і властителїв ґрунтових.

Figaro доносить, як каже, з добре поінформованого жерела, що перехід сина кн. Фердинанда Кобурґского Бориса на православіє, єсть близший, як то загально припускають. Єсть намір вислати до царя Николая просьбу, щоби зволив бути нанашком кн. Бориса.

Румуньска пара королївска має в недїлю приїхати до Зальцбурґа звідки поїде просто до Ішль на дводневу гостину. На честь достойних гостий відбуде ся в Ішль двірский обід і два ґалеві представлення в театрі. В Ішлю перебувають тепер угорскі міністри Каляй і Люкач а мають ще приїхати міністри Кільмансеґ і Ґолуховский.

Новинки.

Львів дня 1 серпня 1895.

— Є. В. Цїсар дарував конвентови оо. Єзуїтів в Станіславові 500 зр. підмоги.

— Конкурс. Ц. к. Міністерство просьвіти розписало конкурс на 10 стипендий для слухателїв 3-лїтного курсу при ц. к. войсковім інституті ветеринарскім у Відни, по 300 зр. річно.

— П. Микола Лагодиньский, родом з Добровид, одержав на университеті в Кракові степень доктора прав.

— Бурі, громовиці і хмароломи з минувшого тиждня наробили немало нещастя. Кромі поданих уже вістий подаємо нинї дальші. В середу 24-ого с. м. в день около години 11½ копальняне місце Борислав навістив такий страшний оркан, що люди не могли встоятись на ногах, а струї води з градовим ледом перемінили в однїй хвили рови і рівки в потоки, а улиці нїби в ріки. Вода залила в однім жидівскім закопі близько потока чотирох робітників: Михайла Грицишина, Кароля Більмана, Дмитра Качмара і Василя Білана. Коли пустила ся злива, дозорцї повтїкали, а байдуже було їм о робітників! — анї не витягнули їх на верх, анї дзвінком не дали їм знати о небезпечности. Тимчасом потік нагло і страшно прибув, залив копару і замулив яму з людьми. Вже три днї, пишуть під днем 28 с. м., а з людий в закопі нема й слїду. Нещастні полишили родини.— З околиць Рогатина пишуть: Дня 26 с. м. з полудня перетягла велика буря з громовицями околицею Рогатина і, на скілько маємо відомість, в Букачівцях ударив грім і згоріло від него три будинки, дві хати і одна шопа. — В середу 24-ого с. м. з полудня в часї страшної бурі обірвала ся хмара в Чернівцях. В дїльници міста на збочи від сторони двірця зелїзничого, вода, пливучи з гори міста, позаливала пивницї і сутерени, а навіть дістала ся до мешкань партерових. Не обійшло ся і без жертви людского житя, бо вода захопивши чотирох робітників, занятих при бетонованю каналу, залила одного робітника Теодора Майданьского. Тамті три спасли житє, вискочивши сейчас з каналу, а той четвертий опізнив ся на стілько, що хотїв ще уратувати знадібє, котре лежало коло него, та вже не всиів вискочити. Сильна филя пірвала его і затопила. — З Брусна нового, в чесанівскім повітї, пишуть: Дня 26 липня, в само полудне, надтягнула з півночи буря з громами і лютуючи понад селом, наробила величезної шкоди. Один грім ударив в загороду Андрія Мазуркевича як-раз в тій хвили, коли 20-лїтний син его Томко в'їхав з фірою сухого гороху до стодоли. Отець Томка був на терминї в Чесанові, а дома лишив ся старший брат Томка, дурноватий. Коли він побачив, що Томко ражений громом, упав з воза на тік в стодолї, хотїв его витягнути. Однако, побачивши, що він не киває ся, лишив нещастного на погалу огня, що обіймив стодолу, а випряг лише конї від воза і повипускав худобу з стайнї. Надбігшим на ратунок людям не сказав нїчого, що его брат лежить в стодолї. Аж по угашеню пожару, котрий знищив і другому господареви Іванови Мазуркевичеви господарскі знаряди, найдено серед згарищ спаленого трупа нещастного хлопця. Розпука родичів не дасть ся описати, бо цїлу надію покладали в погибшім хлопци. Згоріло загалом 6 будинків. Необезпечена шкода виносить 3000 зр.

— Тайне убийство. Дня 24 мая с. р. в Волици Мостеньскій, близько при дорозі ведучій з Волицї до Бутин і Рави і недалеко ріки Рати, найдено при будові школи, в віддаленю 5 метрів від ріки, на локоть під землею кістяк і иншї останки костий. Після ореченя судових лїкарів найдені кости лежали в земли звиж 20 лїт і походять цїлком певно з трупа женщини дорослої, низького росту, нїжної будови тїла, в віцї від 18 до 24 лїт. Найдено кість з ноги дитини і отвори в черепі голови женщини, спонукали судових лїкерів до ореченя, що смерть тої женщини могла наступити від удару або від пострілу в голову і що з еї смертию була в звязи і смерть дитини. Супротив імовірних слїдів злочиньства, то єсть убитя зведеної женщини і еї дитини, взиває суд повітовий в Мостах великих кождого, хто знав би що небудь про сю пропавшу жінку з дитиною, щоби безпроволочно доніс о тім судови.

— Страшна буря з дощем і градом навістила передвчера пополудни місто Ярослав і околицю. Небувалий вихор наробив богато шкоди. Коло самого зелїзничого двірця зірвав дах з партерового забудованя, а на самій стациї вирвав кілька дерев. В околици позривав богато стріх. Шкоди в поли поки-що годї оцїнити.

— З Борислава приходять вість про нове нещастє. В недїлю 28 липня в копальни воску земного „на Лозинах" о годинї 11-ій в ночи вибухли ґази (імовірно задля необережности робітників) і три робітники погибли а два безнадїйно попарені.

— Обнова церков. В Копачинцях, городеньского деканата, станіславівскої епархії, украшено церков хорошою живописию, коштом 1200 зр., а в Раківки того ж деканата і в тійже епархії, покриває ся церков цинковою бляхою коштом 1065 зр.

— Ческо-славяньску народописну виставу в Празї відвідало з днем 28 липня вже 859.262 осіб за платними білєтами. В недїлю відвідало ей 35.046 осіб.

— Другий поклад вугля в Мишинї, в повітї коломийскім, подибано на 154 метрів глубини. Поклад той лежить о 80 метрів низше від першого покладу, єсть над 2 метри грубий, а видобутий з него вуголь єсть брунатний, зовсїм подібний до вугля з першого покладу. Пробне верченє виконано о кілька кільометрів від закопу „Варвара", в напрямі полудново-західнім до села Коваліввки. Коли покаже ся, що той другий поклад тягне ся по під цїлий Мишин, тогди буде запевнена будучність Мишина яко перворядної копальнї вугля.

— О. Николай Стефанович, бувший сотрудник в Бережанах, виїхав до Америки і прибув там дня 6 липня с. р. Американьскі Русини під проводом оо. Грушки, Констанкевича і Дмитрова приняли его дуже сердечно і щиро. О. Стефанович обійняв парохію в Буфальо, в державі Ню-Йорк.

— Морози. Часописи петербурскі доносять, що після одержаних з Фінляндиї вістий навістили многі околиці морози, котрі доходять до двох степенїв. То дуже шкідно вилинуло на стан збіжа і трав по полях і лугах. Бараболї в наслїдок морозів всюди понидїли.

— Добродїйний селянин. Сими днями помер в Росиї Фрол Яковлевич Єрмаков, один з найбільших російских добродїїв, котрий жертвував в своїм житю 10 міліонів рублїв на добродїйні цїли. Уродив ся селянином під соломяною стріхою. Его отець мав ткацкий варстат і малу прядільню бавовни. Син розширив інтерес вітця і виставив з часом кілька великих фабрик бавовняних виробів, котрі мали відбут в цїлій Росиї. Трудящий і ощадний, зібрав Єрмаков величезний маєток, котрого уживав для добра терплячої людскости. За его часів було ще в Росиї кріпацтво. В родиннім селї Мещерині викупив всїх селян на волю за 240.000 рублїв і виставив там притулок для бідних на 180 осіб. В Москві побудував два великі заведеня для убогих і кілька в різних иньших місцевостях. Устроївши кухню для бідних, живив що день 500 осіб. Підпирав різні інституциї для терплячих, а іменно заведеня для слїпих, глухонїмих і сиріт. В часї неурожаю 1891 р. висилав гроші в далекі сторони і збіже цїлими ваґонами. Збудував також кілька церков. Помер в 80-тім роцї житя, а до послїдної хвилї був дїяльний.

— Кілько важить міліярд в металях і в паперах? На се питанє відповідає одна француска часопись в той спосіб: Міліярд гроший в срібних штуках важить пять міліонів кільоґрамів, в штуках золотих 322.580 кільоґрамів, в паперах стофранкових 11.580, в тисячфранкових паперах 1780 кільоґрамів. Щоби перенести міліард в банкнотах тисячфранкових треба 18 людий, в банкнотах стофранкових 150, в золотї 3225, а в сріблї 50.000 людий.

— Померли: Володислав Каньский, посесор Підлїсок коло Львова, в 55-тім роцї житя; — Вячеслав Брайтенберґер, бувший директор рахункового відділу в ц. к. Намістництві, в Бруховичах коло Львова, в 75-ім роцї житя.

Телєґрами.

Люблана 1 серпня. Сойм країньский по ухваленю льотерийної позички для міста Люблани в сумі одного міліона закрито.

Канеа 1 серпня. Вість мов би на Креті з'явили ся ватаги грецких ворохобників, єсть тенденцийною видумкою.

Константинополь 1 серпня. Австрийский амбасадор бар Каліс занедужав на фебру; стан здоровля не єсть небезпечний.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Приходять з

Кракова	1·22	5·10	8·40	7·00	9·06	9·00	—
Підволочиск	2·25	10·00	—	8·25	5·00	—	—
Підвол. з Підзам.	2·13	9·44	—	8·12	4·33	—	—
Черновець	9·50	—	—	1·32	7·37	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·17	—	—	—
Стрия	—	—	—	12·05	8·10	1·42	—
Сколього і Стрия	—	—	—	9·16	—	—	—
Белзця				8·00	4·40		

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Поїзд блискавичний до Львова 8·40 вечер, з Кракова 2·04 по полудни, з Відня 7·04 рано.

Поїзди особові зі Львова відходять до Брухович (від 12 мая до 10 вересня в будні днї) 3·20;

Брухович (від 12 мая до 10 вересня в недїлї і сьвята) 2·26;

Зимної-води (від 12 мая до 10 вересня) 3·45.

До Львова приходять з Брухович (від 12 мая до 10 вересня включно) 8·25.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 минут від львівского: коли на зелїзници 12 год., на то львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.